

STATYTOJAS/UŽSAKOVAS

Lietuvos nacionalinis muziejus,
JAR kodas: 190756849
Arsenalo g. 1, LT-01143 Vilnius.
tel.: +370(5)262774,
el. p. muziejus@lnm.lt

PROJEKTUOTOJAS

UAB "Eksplait", į.k. 302638855
Kontaktinis asmuo:
Projekto vadovas: Kęstutis Bakanauskas,
el.paštas: kestutis@eksplait.lt

PROJEKTO PAVADINIMAS

Administracinio pastato (Pilių prižiūrėtojo namo), paskirties keitimo į kultūros paskirties pastatą Arsenalo g. 1, Vilniuje, rekonstravimo projektas.

Arkikatedros bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių komplekso Pilininko namas.

Pastato Unikalus Nr. 1094-0021-0039

Žemės sklypo kadastr. Nr. 0101/0042:268 Vilniaus m.k.v., Unikalus Nr. 4400-2169-4642

Teritorija :

PROJEKTUOJAMO OBJEKTO DUOMENYS

- Vilniaus piliavietė, vad. Gedimino kalnu, Pilies kalnu, Aukštutine ir Žemutine pilimi (kodas 141);
- Arkikatedros bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių kompleksas (kodas 642);
- Vilniaus senamiestis (kodas 16073);
- Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinė vietovė (kodas 25504)

DARBŲ RŪŠIS

Rekonstrukcija

PROJEKTAVIMO ETAPAS

Projektiniai pasiūlymai

PROJEKTO NUMERIS

19.027-TP

KNYGOS ŽYMUO

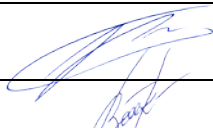
19.027-TP-PP

LAIDA

A laida

PROJEKTO RENGIMO METAI

2020

Atestato NR.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
	UAB „EKSPLOIT“ direktorius	Martynas Mačiulis	
A1363, KPD 3601	Projekto vadovas/Projekto dalies vadovas	Kęstutis Bakanauskas	

Forma patvirtinta
Vilniaus miesto
savivaldybės
administracijos direktoriaus
2019 m. d. Lapkričio 27d.
įsakymu Nr. 30-3052/19

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

PRITARIU
Vyriausiasis miesto architektas

(parašas)
20__m._____d.

PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ RENGIMO UŽDUOTIS

20 m.
Vilnius

1. Statinio projekto pavadinimas: Administracinio pastato (Pilių prižiūrėtojo namo) paskirties keitimo į kultūros paskirties pastatą Arsenalo g. 1, Vilniuje, rekonstravimo projektas

2. Nustatomi žemės sklypo naudojimo reglamentai

2.1.	užstatymo tipas	Laisvo planavimo
2.2.	užstatymo tankis	8 %
2.3.	užstatymo intensyvumas	0,05
2.4.	aukštis (m) nuo statinių statybos zonos esamo žemės paviršiaus	14,63 (esama)
2.5.	maksimali absoliutinė altitudė (m)	95,23 (esama)
2.6.	aukštų skaičius (nuo–iki)	2 aukštai su mansarda ir rūsiu (esami)
2.7.	priklausomų želdynų plotas	Esama
2.8.	automobilių stovėjimo vietų skaičius	Vadovaujantis STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ bei Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintu 2017-12-20 sprendimu Nr. 1-1312
2.9.	esamų medžių įvertinimas, taksacija	Nereikalinga

3. Kiti reikalavimai

3.1.	architektūrinės išraiškos priemonės: medžiagiškumas, spalva, tūrio formos, proporcijos, mastelis	Vadovautis LR Statybos įstatymo 5 straipsnio bei LR Architektūros įstatymo 11 straipsnio reikalavimais.
3.2.	reikalavimai sklypo sutvarkymui ir apželdinimui	Vadovautis Vilniaus Senamiesčio tvarkybos rekomendacijomis, patvirtintomis VMST 2012-06-20 sprendimu Nr. 1-652.
3.3.	konteksto sąlygojami reikalavimai	Nepažeisti nekilnojamosios kultūros vertybės Arkikatedros bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių komplekso Pilininko namui (unik. objekto Nr. 24707)

		nustatytų vertingųjų savybių bei kitiems nekilnojamiesiems kultūros vertybių objektams nustatytų vertingųjų savybių. Projektinius pasiūlymus pateikti peržiūrėjimui Vyriausiojo miesto architekto Kultūros paveldo apsaugos poskyriui. Nepažeisti trečiųjų asmenų interesų. Vadovaujantis STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 61 punktu, Projektiniai pasiūlymai turi būti suderinti su Statybos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 13 ir 15 punktuose nurodytais asmenimis.
	reikalavimai susisiekimo ir inžinerinių tinklų plėtrai	-
3.4.	kiti teritorijų planavimo dokumentuose nustatyti reikalavimai (bendruosiuose, specialiuosiuose planuose)	Vadovautis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo planu (TPDR reg. Nr. T00056038), Vilniaus senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16073, buvęs kodas U1P) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiuoju planu – teritorijos ir apsaugos zonos ribų planu (TPDR reg. Nr. T00053354), LR Kultūros paminklo U1P Vilniaus Senamiesčio apsaugos reglamentu, Vilniaus Senamiesčio (Nekilnojamosios kultūros vertybės unikalus kodas 16073, buvęs kodas U1P) nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos specialiuoju planu (TPDR reg. Nr. T00055785), Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato teritorijos ribų planu (TPDR Reg. Nr. T00081485), Vilniaus Senamiesčio regeneravimo projekto koncepcija ir sklypų planu (T00054564).
3.5.	su projekto įgyvendinimu susijusi būtina viešosios infrastruktūros plėtra	-
3.6.	projektinių pasiūlymų vaizdinės informacijos parengimas	Vadovaujantis 2019 m. gruodžio 16 d. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 30-3178/19 patvirtinto „Projektinių pasiūlymų ir techninio projekto įtraukimo į GIS duomenų bazę ir geoportalą „Vilnius 3D planas“ tvarkos aprašu“ Projektinių pasiūlymų sudėtis pagal STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 13 priedo reikalavimus. Projektiniai pasiūlymai viešinami STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ VIII skyriuje nustatyta tvarka.

Jovilė Jaruševičiūtė, tel. 852112692, el. paštas jovile.jaruseviciute@vilnius.lt

Vytautas Kondraas, tel. 852112754, el. paštas vytautas.kondratas@vilnius.lt

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36 straipsnis: asmuo turi teisę apskųsti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinę procedūros sprendimą savo pasirinkimu administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui įstatymų nustatyta tvarka.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PROJEKTINIO PASIŪLYMO RENGIMO UŽDUOTIES PATVIRTINIMO ARSENALO G.1 VILNIUS
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-07-07 Nr. A51-84580/20(3.3.2.26E-VMA)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Mindaugas Pakalnis, Vyriausiojo miesto architekto skyriaus vedėjas, Vyriausiojo miesto architekto skyrius
Sertifikatas išduotas	MINDAUGAS PAKALNIS, Vilniaus miesto savivaldybės administracija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-07-07 10:16:02 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žyme nurodytas laikas	2020-07-07 10:16:13 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-11-19 11:01:47 – 2021-11-18 11:01:47
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, i.k.188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 14:17:37 iki 2021-12-26 14:17:37
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.28
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-07-07 13:05:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-07-07 13:05:00 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“

STATINIO BYLOS (SEGTUVŲ) SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Bylos žymuo	Laida	Pavadinimas	Pastabos
1.	PP	A	Projektiniai pasiūlymai	

A	2019-12	Pasirašius priedą prie sutarties. Atlikus archeologinius tyrimus buvo atrasti vertingi mūrai, kuriuos reikia išsaugoti.		
O	2019	Statybos darbams leidimui gauti		
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)		
KVAL. PATV. DOK. NR.	 Ekspluit Ulonų g. 5, Vilnius Telefonas: +37060979 272 El. paštas: info@ekspluit.lt, www.ekspluit.lt		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Administracinio pastato (Pilių prižiūrėtojo namo), paskirties keitimo į kultūros paskirties pastatą Arsenalo g. 1, Vilniuje, rekonstravimo projektas.	
A1363 KPD 3601	PV/ PDV(SA)	K. Bakanauskas	STATINIO NR. IR PAVADINIMAS, DOKUMENTO PAVADINIMAS	LAIDA
BK 023444	Arch.	S. Šašlauskaitė		A
KPD0059	TvDP PDV/Arch.	E. Purlys		
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS Lietuvos nacionalinis muziejus, juridinio asm. k. 190756849, Arsenalo g. 1, LT-01143, Vilnius.		DOKUMENTO ŽYMUO 19.027-TP-PP-PSŽ	LAPAS 1
				LAPŲ 1

PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI

Administracinio pastato (Pilių prižiūrėtojo namo), paskirties keitimo į kultūros paskirties pastatą Arsenalo g. 1, Vilniuje, rekonstravimo projektas.

Architektūros dalis AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. PROJEKTO RENGIMO PAGRINDAS

Projektiniai pasiūlymai ir techninis projektas rengiamas vadovaujantis: statybos įstatymu; statinio projektavimo užduotimi (technine specifikacija); statinių kadastrinių matavimų ir teisinės registracijos Nekilnojamojo turto registre dokumentais; Nekilnojamųjų kultūros vertybių registro išrašu.

2. BENDRIEJI DUOMENYS

Statybos adresas:	Arsenalų g. 1, Vilniaus m. Vilniaus r. sav. (skl. kad. Nr. 0101/0042:268 Vilniaus m. k.v.)
Teritorija:	- Vilniaus piliavietė, vad. Gedimino kalnu, Pilies kalnu, Aukštutine ir Žemutine pilimi (kodas 141); - Arkikatedros bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių kompleksas (kodas 642); - Vilniaus senamiestis (kodas 16073); - Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinė vietovė (kodas 25504)
Unikalus pastato nr.	Pastatas - Administracinis (Pilių prižiūrėtojo namas) Un. Nr. 1094-0021-0039;
Statinys (kompleksas)	Pastatas - Administracinis (Pilių prižiūrėtojo namas), pažymėtas plane 3B2p;
Projekto pavadinimas	Administracinio pastato (Pilių prižiūrėtojo namo), paskirties keitimo į kultūros paskirties pastatą Arsenalo g. 1, Vilniuje, rekonstravimo projektas.
Statytojas (Užsakovas):	Lietuvos nacionalinis muziejus, Arsenalo g. 1, LT-01143, kodas 190756849, PVM mok. k. LT907568414, tel.: +370(5)262774, el. p. muziejus@lnm.lt
Sklypas, skl. kad. nr.	0101/0042:268 Vilniaus m. k.v., plotas 51.0741 ha.
Statybos rūšis	Rekonstravimas

A	2019-12	Pasirašius priedą prie sutarties. Atlikus archeologinius tyrimus buvo atrasti vertingi mūrai, kuriuos reikia išsaugoti.				
O	2019-10	Statybos darbams leidimui gauti				
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)				
KVAL. PATV. DOK. NR.	 Ekspluit Ulonų g. 5, Vilnius Telefonas: +37060979 272 El. paštas: info@ekspluit.lt, www.ekspluit.lt		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Administracinio pastato (Pilių prižiūrėtojo namo), paskirties keitimo į kultūros paskirties pastatą Arsenalo g. 1, Vilniuje, rekonstravimo projektas.			
A1363 KPD 3601	PV/ PDV(SA)	K. Bakanauskas		STATINIO NR. IR PAVADINIMAS, DOKUMENTO PAVADINIMAS	LAIDA	
BK 023444	Arch./PV asist.	S. Šašlauskaitė		AIŠKINAMASIS RAŠTAS	A	
KPD0059	Arch.	E. Purlys				
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS Lietuvos nacionalinis muziejus, juridinio asm. k. 190756849, Arsenalo g. 1, LT- 01143, Vilnius.			DOKUMENTO ŽYMUO 19.027-TP-PP-AR	LAPAS 1	LAPŲ 13

Statinio kategorija	Ypatingas statinys
Statusas	Valstybės saugomas
Statinio pagrindinė naudojimo paskirtis	Esama-Administracinė Busima-Kultūros
Projektuotojas	Uždaroji akcinė bendrovė „EKSPLOIT“, Įmonės kodas: 302638855, Ulonų g. 5, Vilnius, LT – 08240, Lietuva Kontaktinis asmuo: Kęstutis Bakanauskas 861008105, kestutis@eksplot.lt
Projektinių pasiūlymų parengimo metai	2020

Projekto pavadinimas: Administracinio pastato (Pilių prižiūrėtojo namo), paskirties keitimo į kultūros paskirties pastatą Arsenalo g. 1, Vilniuje, rekonstravimo projektas.

Statybos rūšis: rekonstrukcija

Pagal STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ (suvestinė redakcija nuo 2018-06-21)

VI SKYRIUS

STATINIO REKONSTRAVIMAS

9. Statinio rekonstravimo tikslas – perstatyti esamo statinio laikančiąsias konstrukcijas ir tuo pakeičiant (padidinant, sumažinant) bet kuriuos statinio išorės matmenis – ilgį, plotį, aukštį, skersmenį ir pan. Laikoma, kad laikančios konstrukcijos perstatomos, kai:

<...>

9.2. įrengiamas naujas rūsys, praplečiamas esamas;

<...>

9.6. pakeičiamos bet kurios laikančiosios konstrukcijos kitomis laikančiosiomis konstrukcijomis, įrengiamos naujos laikančiosios konstrukcijos, pašalinama dalis esančių laikančiųjų konstrukcijų.

Pagal „LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMAS“ (Suvestinė redakcija nuo 2017-10-01 iki 2019-06-30), 2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos:

37. Tvarkomieji statybos darbai – statybos ar griovimo darbai, kaip apibrėžta Statybos įstatyme, atliekami kultūros paveldo objekte, jo teritorijoje ar apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje.

Statybos darbai priskiriami prie tvarkomųjų statybos darbų.

Statinių kategorija: Ypatingasis

Pagal STR 1.01.03:2017 „STATINIŲ KLASIFIKAVIMAS“

V SKYRIUS

YPATINGIEJI STATINIAI

13. Ypatingųjų statinių kategorijai priskiriami statiniai, kaip nustatyta Statybos įstatymo [3.3] 2 straipsnio 20 dalyje – statiniai, kuriuose naudojamos ar saugomos pavojingosios medžiagos (pagal nustatytus jų ribinius kiekius); statinys, kuriame yra potencialiai pavojingų įrenginių ar atliekami potencialiai pavojingi darbai; sudėtingos konstrukcijos ir sudėtingų technologijų statinys (pagal šio Reglamento 1 lentelėje nustatytus sudėtingumo požymius ir techninius parametrus); **visuomenės poreikiams naudojamas pastatas, kuriame vienu metu būna daugiau kaip 100 žmonių**; aukštybinis (daugiau kaip 5 aukštų) daugiabutis gyvenamasis namas; kultūros paveldo statinys [3.43–3.48].

Esami statinio techniniai ir paskirties rodikliai:

Bendras plotas, m²: 550,64

Naudingas plotas, m²: 550,64

Pastato tūris m³: 4403

Aukštų skaičius: 2 aukštai su mansarda ir rūsiu

(esami)

Žymuo:	Lapas	Lapų	Laida
19.027-TP-PP-AR	2	13	A

Ryšis su kultūros paveldu: Saugomas;
Pažymėjimas plane : 3B2p;
unikalus daikto numeris – 1094-0021-0039.

Teritorija, transport tinklas – keliai, gatvės:

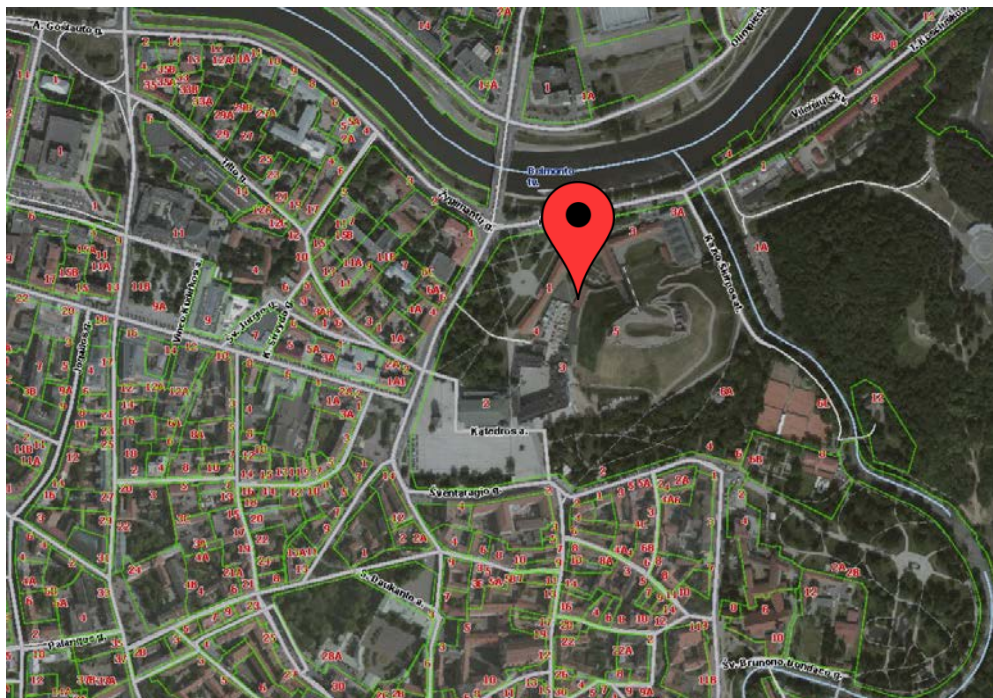
Vilnius – Lietuvos sostinė ir didžiausias šalies miestas, Vilniaus apskrities, rajono ir miestovsavivaldybės centras. Įsikūręs šalies pietryčiuose, Neries ir Vilnelės santakoje. Apie 20 km į pietus nuo geografinio Europos centro. Vilnius yra 312 km nuo Baltijos jūros. Miesto plotas yra 402 kv. km.

3. KLIMATINĖS SĄLYGOS (PAGAL RSN 156-94)

- Vidutinė metinė oro temperatūra: +6,1-6,7°C;
- Absoliutus oro temperatūros maksimumas: + 35,3 °C;
- Šalčiausio penkiadienio oro temperatūra : -23 °C;
- Absoliutus oro temperatūros minimumas : -32,8 °C;
- Santykinis metinis oro drėgnumas: 80%;
- Vidutinis metinių kritulių kiekis: 610-690mm;
- Sniego apkrovos rajonas pagal STR 2.05.04:2003, Vilnius priskiriamas II-jam sniego apkrovos rajonui su sniego antžeminės apkrovos charakteristine reikšme – 1,6 kN/m² (120 kg/m²);
- Vėjo apkrovos rajonas pagal STR 2.05.04:2003, Vilnius priskiriamas I-jam vėjo apkrovos rajonui su pagrindine atskaitine vėjo greičio reikšme – 24 m/s

4. TRUMPAS TERITORIJOS APIBŪDINIMAS

Situacijos schema

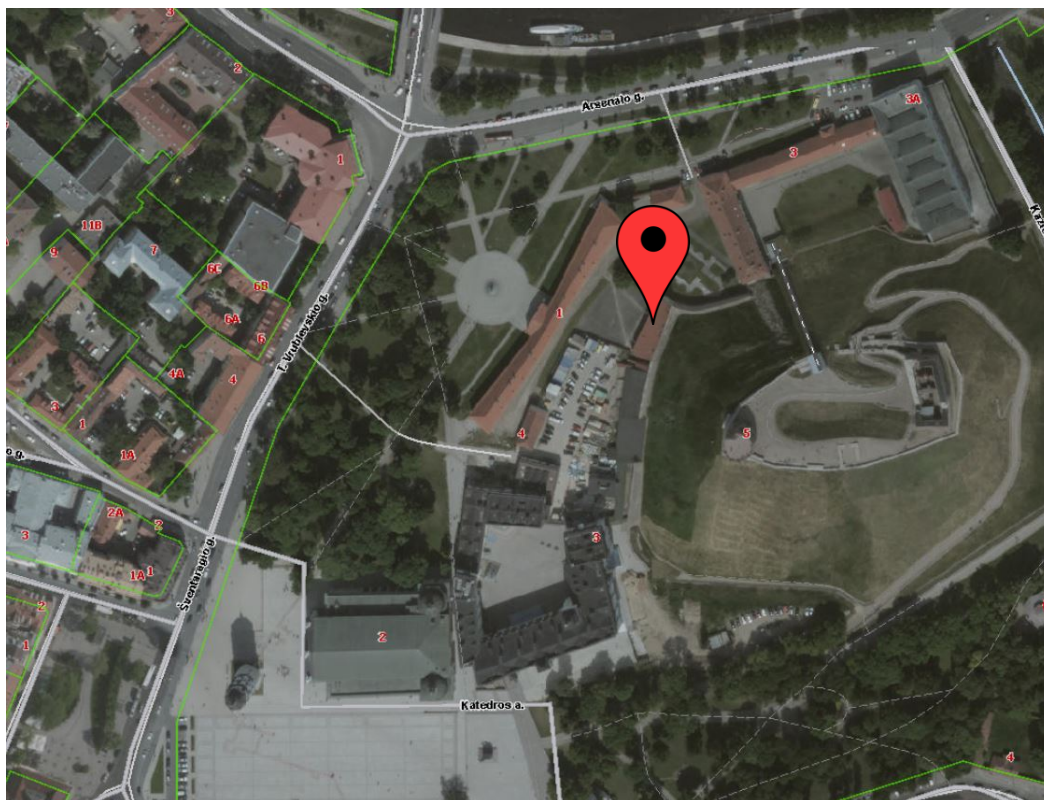

Patekimas į sklypą iš Arsenalo gatvės, laikinas patekimas į sklypą numatytas iš T. Vrublevskių gatvės. Privažiavimas prie pastato iš Arsenalo g. pusės.

Pagal parengtą Vilniaus miesto detalų planą pastatas patenka į specializuotų kompleksų funkcinę zoną. Tai teritorija, kurioje dominuoja kompaktiškas užstatymas, skirtas visuomenės poreikims, specializuotai socialinei, aptarnavimo ir paslaugų veiklai.

Žymuo: 19.027-TP-PP-AR	Lapas	Lapų	Laida
	3	13	A

Nagrinėjama zona patenka į Vilniaus Pilių valstybinio rezervato teritoriją. Tvarkymo plane ši teritorija

žymima KGn-V.3, prioritetiniai tvarkymo darbai – kultūros paveldo objektų konservavimas ir restauravimas, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų ansamblio atkūrimas. Teritorijoje tarp Valdovų rūmų, Naujojo Arsenalo ir Senojo Arsenalo pastatų ir pilininko namo numatomas kontroliuojamas lankytojų pateikimas.

Srautų nukreipimas numatomas Arsenalo g. Iš jos numatomas pateikimas prie Pilininko namo.

Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis – konservacinė, žemės sklypo naudojimo būdas – kultūros paveldo objektų sklypas.

Žemės sklypo plotas – 51,0741 ha, suformuotas atliekant kadastrinius matavimus.

Vilnius – miestas Lietuvos pietryčiuose, Vilnios ir Neries upių sankirtoje. Didžiausias šalies miestas, Vilniaus apskrities, rajono ir savivaldybės centras. Mieste veikia aukščiausios šalies institucijos, ministerijos, užsienio valstybių ambasados, tarptautinių organizacijų atstovybės.

Nagrinėjamos teritorijos (Arsenalų g. 1, priešais pilininko namą) reljefas yra nežymiai kintantis, teritorija išsidėsčiusi Gedimino kalno papėdėje. Teritorijoje yra įrengtas grįstas akmenų kelias transportui ir pėstiesiems, prie tvarkomo objekto betoninėmis trinkelėmis išklota nemaža zona (būklė patenkinama). Prie pat pastato išasfaltuotas šaligatvis, kurio būklė bloga. Vykdamas kalno remonto darbus, paklota laikina betoninių padų danga sunkiasvori technikai privažiuoti. Yra veja apželdintų plotų. Teritorija yra kultūros paveldo saugomoje teritorijoje, joje išlikę daug vertingų archeologinių liekanų. Neišlikusios Šv. Onos bažnyčios pastato pamatų kontūrai pažymėti betoninėmis plokštėmis pakeltomis virš reljefo.

Teritorijoje yra šie inžineriniai tinklai: elektros, buitinių nuotekų, lietaus vandens nuotekų, vandentiekio, šilumnešio. Visi tinklai užkasti po žeme.

Nagrinėjamoje teritorijoje rekonstruojamas administracinis pastatas 3B2p. Statybų metu visos pažeistos

Žymuo: 19.027-TP-PP-AR	Lapas	Lapų	Laida
	4	13	A

dangos, kurių ardymas ar keitimas projekte nenumatomas, turi būti atstatytos į buvusį stovį.

5. PASTATAI

Rekonstruojamo administracinio pastato esami rodikliai:

Pastatas – Pilių prižiūrėtojo namas (unikalus Nr. 1094-0021-0039, šifras

3B2p); Aukštų skaičius – 2 aukštai su mansarda ir rūsiu (esami) ;

Bendras plotas – 439,19 m²;

Pastato tūris – 2633 m³;

Pastato pagrindinė naudojimo paskirtis: 7.2. administracinės paskirties pastatai. Pažymėjimas plane: Pastato 3B2p;

Statybos pabaigos metai: 1940;

Baigtumo procentas: 100%;

Šildymas: centrinis šildymas iš centralizuotų sistemų;

Vandentiekis: komunalinis vandentiekis;

Nuotekų šalinimas: komunalinis nuotekų šalinimas;

Dujos: Nėra.

Pastatų konstrukcijų būklės vizualinis įvertinimas

Pastato statybos metai nėra tiksliai žinomi. Pastatas buvo pristatytas prie Šiaurės Vakarinės atraminės kalno sienos, kurios mūras datuojamas iki Gotikos laikotarpio. Pats nagrinėjamas pastatas – Pilininko namas – einant laikui buvo daug kartų remontuojamas, permūrijamas. Fasadų ir vidinės laikančios sienose rasta gotikinių, renesansinių, barokinių, klasicistinių, istorizmo mūrų. Nedideli permūrijimai buvo vykdyti ir XX-ojo a. viduryje. Sienos ir pamatai mūryti.

Pastato senieji fasadai – neišlikę. Dabartinė fasadų būklė bloga – fasaduose ir prie šiaurinės sienos pristatyto kontraforso būklė bloga, juose matomi įtrūkimai, plytų ir skiedinio ištrupėjimai. Tinkas pažeistas drėgmės, įtrūkės, vietomis nutrupėjęs, nukritęs. Dabartiniai fasadai lygūs, langų ir durų angos stačiakampės, be apvadų, stogas vienišlaitis. Vakarinis fasadas turi nesudėtingos formos karnizą, kuris taip pat turi pažeidimų. Iš XIX a. remonto planų, kuomet pastatas buvo pritaikomas kareivinės sandėliams paaikškėjo, kad dalis durų ir langų angų buvo perdarytos, perstumdytos, jų išdėstymas neatitinka skliautų. Tokia langų išdėstymo tvarka išlikusi iki šiol. Šiaurinis ir pietinis fasadai turi po du langus.

Pastatas yra netaisyklingo plano, dviejų aukštų su palėpe. Po pastatu yra trys rūšiai. Į rūsius patenkama iš lauko, į kiekvieną rūšį atskirai, laiptais. Į pirmojo aukšto patalpas patenkama iš lauko, yra du įėjimai. Pirmasis ir antrasis aukštai neturi ryšio. Į antrąjį aukštą patenkama iš lauko, laiptine, į palėpę – kopėčiomis iš antrojo aukšto.

Rūšiai paprasto plano, dengti cilindriniais skliautais. Laiptai, kuriais patenkama į rūšį uždengti metaliniais varstomais dangčiais. Rūsio galinės sienos mūras – gotikinis. Visų rūšių mūras pertrintas, dažytas, kai kur gana ryškus pelėsis, drėgmės pažeidimai. Grindys – keraminės plytelės. Pirmame aukšte dvi patalpos dengtos išlikusiais skliautais, vienoje iš jų, ant skliautų atrasta polichrominė tapyba. Likusi erdvė performuota XX a. Antrame aukšte išlikusi koridorinė sistema, erdvės suskirstytos į kabinetus, pritaikytus pastate veikusiam restauravimo centrui.

Perdanga virš rūšio mūrinė, su medinėmis grindimis, kai kur patiestas linoleumas. Perdanga virš pirmojo aukšto medinė, virš antrojo aukšto taip pat medinė. Vakarinė pastato siena inkaruota trosinėmis stygomis, kurios atvirai matomos palėpėje, virš antrojo a. perdangos.

Vidaus apdaila pasenusi, susidėvėjusi.

Inžineriniai tinklai pasenę, susidėvėję, neatitinka būsimos pastato paskirties poreikių, gaisrinės saugos ir higienos reikalavimų.

Žymuo: 19.027-TP-PP-AR	Lapas	Lapų	Laida
	5	13	A

PASTATO KONSTRUKCIJŲ TYRIMAI

- Architektūros konstrukcijų tyrimai. PRI.18022-01,02-T-PD-K.1., aut. J. Mendelevičius (atest. Nr.: 3884), „Projektavimo ir restauravimo institutas“, „Senamiesčio projektai“ 2018.

Išvados:

Visumoje pastato konstrukcijų būklė gera, pastatas standus, pamatai pakankami, sienų mūro įtrūkimai nepavojingi – sąraminiai, įtrūkimai skliautuose nepastebėti, perdangų stipris ir svirumas neviršija normų. Stogo dang air kritulių nuvedimo Sistema rekonstruoti 1998 metais ir yra geros būklės, išskyrus atskiras nehermetiškas vietas.

2019 m., įsibėgėjus techninio projekto rengimui, paaiškėjus galimoms naujoms inžinerinių komunikacijų trasoms imta kasinėti plotais – daugiausia prie rytų korpuso ir prie buv. šventoriaus sienos. Architektūrinių tyrimų uždavinys bendradarbiaujant su archeologais (Vida Kliaugaitė 2018 m., Justinas Račas – 2019 m.) sudaryti preliminarą atkastų mūrų raidos kartogramą, užfiksuoti atkastuose mūruose pastebėtas jų raidos ir formų detales.

Labai greit 2019 m. kasinėjimai atskleidė tyrimų išvadų padarytų remiantis siaurose perkasose atsidengusiais mūrais rizikingumą. Didžiausi atradimai laukė kasinėjant prie pilininko namo rytų korpuso, pilininko namo architektūros raida pasipildė žiniomis apie jokiuose šiandien turimuose istoriniuose šaltiniuose nepaminėtus raidos etapus, apie netikėtus architektūrinius rytų korpuso sprendimus.

Architektūrinių tyrimų išvadų santrauka

- (pagal „Architektūriniai 2020 m. archeologinių tyrimų metu atkastų mūrų tyrimai“ aut. E. Purlys, 2020)

1. Seniausias pastatas tyrinėtoje zonoje – prie gotikinės kalno atraminės sienos renesanso laikotarpyje pastatyti sandėliai su atskirais įėjimais į 4 rūšio patalpas ir 4 pirmo aukšto patalpas. Sandėliai galėjo būti šio korpuso antrame aukšte, tačiau dėl menkai išlikusių šio laikotarpio mūrų antrame aukšte tokios prielaidos negalima nei įrodyti, nei paneigti.

Pradėjus šv. Onos ir Barboros bažnyčios statybas sumanyta padaryti koridorių jungiantį Valdovų rūmus su bažnyčia. Aiškią tokio koridoriaus atkarpą turime vadinamųjų Radvilų rūmų rytinėje pusėje. 2019 m. kasinėjimų metu pasimatė, kad prie šventoriaus pietinės sienos būta galinės šio koridoriaus atkarpos. Kadangi ano meto pilininko namo kiemo lygis prie pietinės šventoriaus sienos buvo gerokai žemiau nei grindys koridoriaus atkarpoje prie Radvilų rūmų, koridorius prie šventoriaus sienos buvo užkeltas ant prie šios sienos sumūrytų plačių arkų. Būta trijų tokių arkų, iš jų vidurinė (siauriausia) greičiausia buvo skirta įvažiavimui iš šventoriaus į pilininko namo kiemą. Tarp koridoriaus prie šventoriaus sienos rytinio galo ir rytų korpuso, atrodo, buvo laiptinė. Rytų korpuso paskirtis ir planai pastatą plėsti anuo metu lėmė, kad koridorių statyti buvo nutarta ne trumpesniu keliu prie/per rytų korpusą, o tolimesniu – prie Radvilų rūmų pasukus link gatvelės, o toliau šalia gatvelės. Tam, kad tuo galutinai įsitikinti reikia tyrimų šalia sienos prie gatvelės.

XVI a. pabaigoje ar XVII a. pirmoje pusėje prie rytų korpuso pastatytas ilgas apie 5,6-5,8 m. pločio, manoma, vienaaukštis priestatas be rūšių, bet su 4 koridoriukais link senųjų įėjimų į rytų korpuso rūsius po priestato pirmo aukšto grindimis. Kiemo lygis prie priestato anuomet buvo apie metrą žemiau dabartinio, o priestato pirmo aukšto grindys daugmaž rytų korpuso pirmo aukšto grindų lygyje, todėl laiptams nuo kiemo paviršiaus ant koridoriukų grindinio užteko keturių pakopų.

Priestato ardymas prasidėjo po 1655-1661 m. okupacijos ir kovų susigražinant pilį. Pirmiausia buvo užpiltas pirmasis iš kairės koridoriukas ir rūsys jo gale. 1737 m. plane priestatas nepažymėtas, plane pažymėto korpuso prie šventoriaus plotis buvo tik apie 3,8-4,0 m. Daugiau ar mažiau pertvarkytas jis išstovėjo iki XVIIIa. pabaigos ar pirmųjų XIXa. metų. Šiandieninį vaizdą ir išplanavimo struktūrą rytų

Žymuo:	Lapas	Lapų	Laida
19.027-TP-PP-AR	6	13	A

korpusas įgavo XIXa. vid. rekonstrukcijų metu.

2. Nagrinėjant kasinėjimų ir pastato architektūrinių tyrimų metu atsidengusius mūrus bei architektūrinius elementus atsiskleidė kelios naujos labai svarbios vertingos pastato architektūrinių elementų ir plano struktūrų sąvybės:

a) Pilininko namo rytų korpuso gotikos - renesanso laikotarpio rūsių (buv. sandėlių) išplanavimo struktūra su atskirais įėjimais į kiekvieną rūsių ir pirmo aukšto patalpą. Pastato funkcionavimo pradžioje buvo keturios rūsių patalpos. Iki tyrimų buvo žinomos trys. Pirmame aukšte iki šiol liko dvi patalpos mažai pažeistu išplanavimu;

b) Atskirai pažymėtinas gerai išlikęs įėjimas su durų staktos atspaudais ir langeliu virš durų į pilininko namo rytų korpuso pirmąjį iš kairės rūsį;

c) Labai vertinga, niekur kitur Lietuvoje, atrodo, nežinoma po priestatu buvusių koridoriukų link senųjų įėjimų į rytų korpuso rūsius išplanavimo struktūra, autentiški koridoriukų mūrai ir grindiniai, medinių laiptų pakopų ir durų staktų atspaudai koridoriukų sienose. Priestato statyba skirtina XVIa.pabaigai – XVIIa. pirmai pusei;

d) Priestato plotis 5,6-5,8 m., vakarinė jo siena šiauriniame gale rėmėsi į anksčiau statytos koridoriaus iš Valdovų rūmų į šv.Onos-Barboros bažnyčios chorus atkarpos prie bažnyčios šventoriaus pietinę sieną, pietiniame gale – į to paties koridoriaus atkarpos prie Radvilų rūmų šiaurinę sieną. Priestato I a. grindų lygis buvo daugmaž sutapo su rytų korpuso I a. patalpų grindų lygiu (altitudė 95,33). Grunto paviršius XVI a. pabaigoje – XVII a. I pusėje prie įėjimų į tuneliukus buvo maždaug altitudėje 92,86 (dabartinis grunto lygis šioje zonoje – 94,63);

d) Arkinės apie XVI a. vid. statyto koridoriaus į šv. Onos ir Barboros bažnyčią atkarpą prie buv. šventoriaus sienos laikusios skliautinės konstrukcijos atramos su arkų mūro likučiais.

Vertingosios žemutinės pastato struktūros atskleidimo paieškos nuėjo ilgą ieškojimų kelią. Užduotį pilnai eksponuoti šios dalies vertingąsias sąvybes gerokai komplikuoja norminių aktų reikalavimai veikiantys pritaikant pastatą naujai paskirčiai ir, ypač, poreikis įrengti tris naujas rūsių patalpas išsaugant esamus archeologinius radinius.

Visi žemės tvarkymo darbai turi būti vykdomi su archeologo priežiūra, kuris bus statybvietėje.

6. PASTATŲ DUOMENYS PAGAL KVR IŠRAŠĄ

Arkikatedros bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių komplekso Pilininko namas

Unikalus objekto kodas(KPD)

24707;

Pilnas pavadinimas(KPD)

Arkikatedros bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių komplekso Pilininko namas;

Adresas

Vilniaus miesto sav., Vilniaus m. Arsenalo g. 1;

Įregistravimo registre (KPD) data

1999-01-15;

Statusas

Paminklas;

Objekto reikšmingumo lygmuo yra

Nacionalinis;

Rūšis

Nekilnojamasis;

Žymuo:	Lapas	Lapų	Laida
19.027-TP-PP-AR	7	13	A

Vertybė pagal sandarą:

Į kompleksą įeinantis;

Priklauso kompleksui:

Arkikatedros bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių kompleksas;

Eil. nr. komplekse:

7;

Amžius:

pastatytas XVI a. vid.-II p. prie Pilies kalno atraminės sienos (XV-XVI a. I p.), po 1655-1661 m. sugriovimų atstatytas, XVIII a. pab.-XIX a. pr. rekonstruotas, permūryjant didžiąją ŠR sienos dalį bei dalį ŠV sienos, perdarant visas langų angas, 1840 m. pritaikant pastatą arsenalo dirbtuvėms, pakeistos visos medinės konstrukcijos – perdangos, stogo konstrukcija, langai, XIX a. II p.-XX a. ne kartą pertvarkytas išplanavimas, pakeisti visi langai ir durys, XX a. pab. stiprinta stogo konstrukcija, pastatas standintas metaliniais ryšiais

Vertingųjų savybių pobūdis:

Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Vertingosios savybės:

- 1.1.2. tūris - **kompaktinio tūrio, netaisyklingo stačiakampio plano, 2 a. su pastoge ir rūsiu** (namo PR siena pritaikyta kalno šlaitui sustiprinti, sujungta su Pilies kalno Š ir V atraminėmis sienomis; -; TRP 7; BR Nr. 34-36; IKONOG Nr. 68-72; FF Nr. 862-866; 2011, 2019 m.); **stogo forma - vienslaitė, ŠV fasado prieangio - dvišlaitė** (-; -; FF Nr. 863, 864, 866, 867; 2011 m.); **stogo dangos medžiaga - keraminių čerpių stogo dangos tipas** (-; būklė gera; FF Nr. 862; 2011, 2019 m.); **kiti stogo elementai - dvišlaičių tūrinių stoglangių tipas ŠV šlaite** (žr. priedą Nr. 5; būklė patenkinama; FF Nr. 862, 863; 2019 m.); **tinkuoto plytų mūro dūmtraukių tipas** (žr. 15.309; būklė bloga, patenkinama; FF Nr. 862-865, 868; 2011, 2019 m.);
- 1.1.3. aukštų išplanavimas - **rūsio - narvelinis, trijų patalpų su atskirais įėjimais iš ŠV pusės, I a. – trijų patalpų, kurių ŠR - 1840 m. suformuota buv. arsenalo dirbtuvių patalpa, II a. - istorinis kapitalinių sienų tinklas, su laiptine PV gale** (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; patalpos XIX a. pab.-XX a. II p. sudalintos pertvarinėmis sienomis; BR Nr. 34, 35; FF Nr. 862-866; 2011, 2019 m.); **sienų angos - ŠR, ŠV ir PV fasadų langų ir durų stačiakampės angos, išskyrus pagrindinio ŠV fasado I a. angas, kurių zonoje architektūros tyrimų metu aptiktos renesansinio laikotarpio langų ir durų angų formos** (architektūros tyrimų išvados rekomenduojama renesansinio laikotarpio langų ir durų angas atidengti ir restauruoti, žr. 15.309; būklė patenkinama; IKONOG Nr. 68, 69, 71, 72; FF Nr. 862-864, 866, 867, 870; 2011, 2019 m.); **galinių fasadų frontonų švieslangių angos: PV frontono - segmentinės sėramos, ŠR - stačiakampė** (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; FF Nr. 863, 864, 866; 2011, 2019 m.); **vidaus durų stačiakampės angos** (išskyrus XX a. II p. iškirstas durų angas, žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė gera; BR Nr. 35; FF Nr. 878; 2011, 2019 m.); **rūsio durų ir langų vidiniai angokraščiai** (angokraščiai priskirtini renesansiniam laikotarpiui, žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; manoma, kad durų angos rekonstruotos 1840 m., langų angos užmūrytos; FF Nr. 872; 2019 m.); **pusapskritė niša rūsio patalpos galinėje sienoje** (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; BR Nr. 34; 2019 m.);
- 1.1.4. fasadų architektūros tūrinės detalės - **ŠV fasado tinkuoto plytų mūro prieangis su trikampių frontonu, aprėmintu profiliuotu karnizu** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 867; 2011, 2019 m.); **fasadų apdaila ir puošyba - ŠV fasado tinkuoto plytų mūro profiliuotas karnizas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 869; 2011, 2019 m.); **tinkas** (pirminiai XVI-XVIII a. fasado dažymo sluoksniai išlikę nedideliais fragmentais užmūrytų nišų angokraščiuose, žr. 15.312; būklė patenkinama; FF Nr. 862-866; 2011, 2019 m.);
- 1.1.5. konstrukcijos - **lauko akmenų pamatas su keraminių plytų mūro rūsio sienomis** (žr. 15.307; būklė patenkinama; FF Nr. 872-875; 2011, 2019 m.); **keraminių plytų mūro sienos su išlikusiais ankstesnių statybos laikotarpių mūrų fragmentais, architektūriniais, konstrukciniais elementais: skliautų pėdų liekanomis I a. ŠR dalies patalpose, gegnių lizdais**

Žymuo:

19.027-TP-PP-AR

Lapas

Lapų

Laida

8

13

A

pastogėje, buv. angų sąramomis, angokraščiais, jų fragmentais (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; 2000 m. į kiemo pusę kryptanti ŠV pastato siena metaliniais ryšiais pritvirtinta prie kalno atraminės sienos, būklė patenkinama; FF Nr. 862-867, 870, 871; 2011, 2019 m.); **ŠV kampo tinkuoto plytų mūro kontraforsas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 863, 864; 2011, 2019 m.); **rūsio patalpų Nr. 1-3 keraminių plytų mūro cilindriniai su liunetėmis skliautai** (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; BR Nr. 34; FF Nr. 873-875; 2011, 2019 m.); **I a. patalpų Nr. 4, 5 tinkuoto plytų mūro cilindrinis su liunetėmis ir cilindrinis su nerviūromis skliautai** (-; būklė patenkinama; BR Nr. 35; FF Nr. 876-878; 2011 m.); **II a. medinės sijinės perdangos** (sumontuotos 1840 m., perdangos buvo atvirų medinių sijų ir lentų, žr. 15.307, 15.309 ir priedą Nr. 2; šiuo metu iš apačios pakaltos medinėmis lentomis ir nutinkuotos, būklė patenkinama; BR Nr. 35; 2011, 2019 m.); **metalinė I a. ŠR dalies patalpų Nr. 6, 7 perdangos tvirtinimo konstrukcija su dvejomis metalinėmis kolonomis** (žr. 15.307, 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; BR Nr. 35; 2019 m.); **medinės gegninės stogo konstrukcijos tipas** (žr. 15.307, 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; FF Nr. 882; 2019 m.); **funkcinė įranga - keraminių plytų mūro-pavienių lauko akmenų laiptinės fragmentai ŠR gale** (laiptinė aptikta 2018 m. archeologinių tyrimų metu, manoma, kad laiptinė veda į nežinomą rūsio patalpą Pilininko namo ŠR gale, žr. 15.311 ir priedą Nr. 4; -; -; 2019 m.); **stalių ir kiti gaminiai - langų medinių konstrukcijų tipas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 870; 2011, 2019 m.);

- 1.1.6. vidaus dekoras - **I-II a. patalpų tinkas - I a. patalpoje Nr. 5 skliautų tinkas su XIX a. pab.-XX a. pr. polichrominiu dekoru, II a. patalpose sienų tinkas su XVII-XVIII a. polichrominio dekoru likučiais** (išskyrus I a. ŠR dalies patalpų Nr. 6, 7 ir II a. patalpų lubas, I a. patalpos pirminiame etape nebuvo puoštos polichrominiu dekoru, tai galėjo būti ūkinės paskirties patalpos, balintos kalkėmis, patalpos pradėtos dekoruoti XIX a. pab.-XX a. pr., be to, kukliai ir ne visos, ant sienų vietomis rasti XX a. pilkų atspalvių dažymai su ryškiomis juostelėmis atskirta panelio dalimi, tikėtina, kad II a. patalpose pilnai pašalinus vėlesnius tinko sluoksnius, galima rasti išlikusio polichrominio dekoru fragmentų, žr. 15.312 ir priedą Nr. 3; būklė bloga, patenkinama; BR Nr. 35; FF Nr. 879-881; 2011, 2019 m.).

Istoriniai duomenys:

- Architektūros natūriniai tyrimai, PRI.18022-01,02-T-PD-A.1, aut. E. Purlys (KPD atest. Nr.: 0059), „Projektavimo ir restauravimo institutas“, 2018.

Istorinių duomenų apie pastato statybų pradžią ir ankstyvesnę raidą nėra išlikę. Pilininko namas datuojamas iki XVI a. pirmosios pusės, šiuo laikotarpiu jau stovėjo mūrinis namas, kuriame gyveno užsienio amatininkai, dvariškiai. Namas atliko gynybinę funkciją. Po XVI a. rekonstrukcijos pritaikytas karinei įgulai, kuri saugojo amunicijos atsargas, pilies gynybinius įrenginius. Pastatas pirmą kartą pavaizduotas Fiurstenhofo plane 1737 m. Išlikę dar keletas laikotarpių planai, vaizduojantys pastato pokyčius iki 1840 m. 1841 m. išlikusiuose planuose matomi 1840 m. atlikti remonto darbai. Pertvarkytos kai kurios langų angos, pakeistos durys su langais. Pakeista stogo danga ir konstrukcijos. Įrengti laiptai į rūsius, atraminės sienutės išlikusios iki šiol.

Nuo XVII a. vidurio čia įsikuria Vilniaus pilininkas ir jo administracija. 1738m. inventoriniame aprašyme pateikiamas namo aprašymas: 1-o a. patalpos kuklios, visos su skliautais; antro aukšto patalpos suskirstytos į patalpas su pečiais ir židiniais, antrame aukšte minimas tualetas, pastato abiejose pusėse laiptai. Grindys visur grįstos plytomis. Pastato stogas dengtas čerpėmis, su devyniais kaminiais. Šalia pietinės sienos laiptai į parapetą virš sienos. Pažymėta, kad pastatui labai reikalingas remontas, kuris įvyko 1762 m. Minimi mūro darbai, lubų, grindų klojimo darbai, stogas padengtas malksnomis, įrengti trys koklių pečiai.

1797 m. pilininko namas įjungiamas į Vilniaus arsenalą.

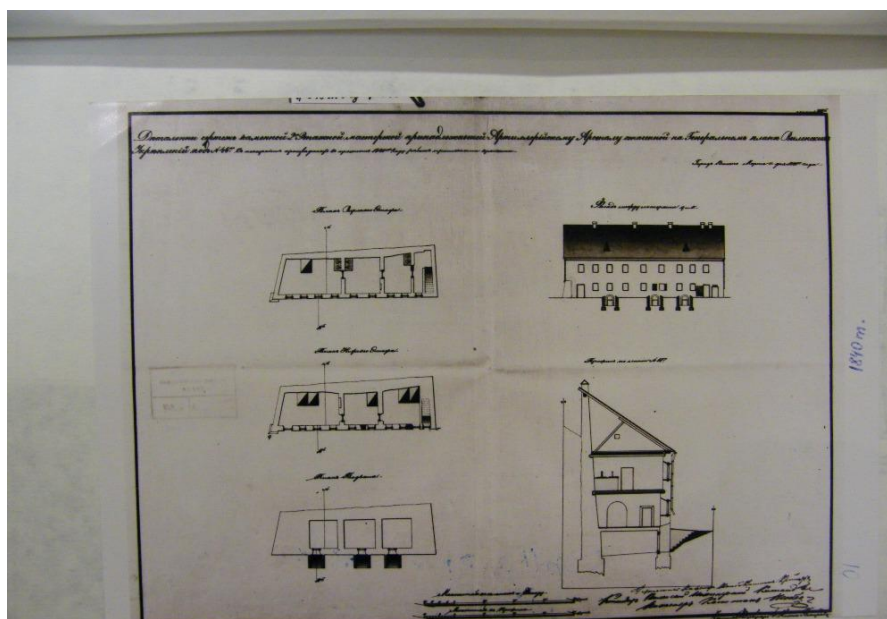
XVIII a. pakrypo pietinė atraminė siena, namo būklė vėl tapo bloga.

Žymuo: 19.027-TP-PP-AR	Lapas	Lapų	Laida
	9	13	A

1831 m. Vilniaus teritorijoje buvo įrengta antros kategorijos tvirtovė. XVIII a. nugriautos ar sugriuvo arkinės sienos, jungusios jį su naujuoju arsenalu. Nugriaunamas pastatas palei vakarų sieną – Radvilų rūmų trečioji oficina.

1840 m. pakeistos medinės perdangos, stogo konstrukcija, sumūrytos šoninės rūsių laiptinių atraminės sienutės. Stogas remontuotas 1849 m., 1852 m.

XIX a. karinės tvirtovės laikotarpiu čia buvo parako sandėliai, dirbtuvės, gyvenamosios patalpos (II a.).

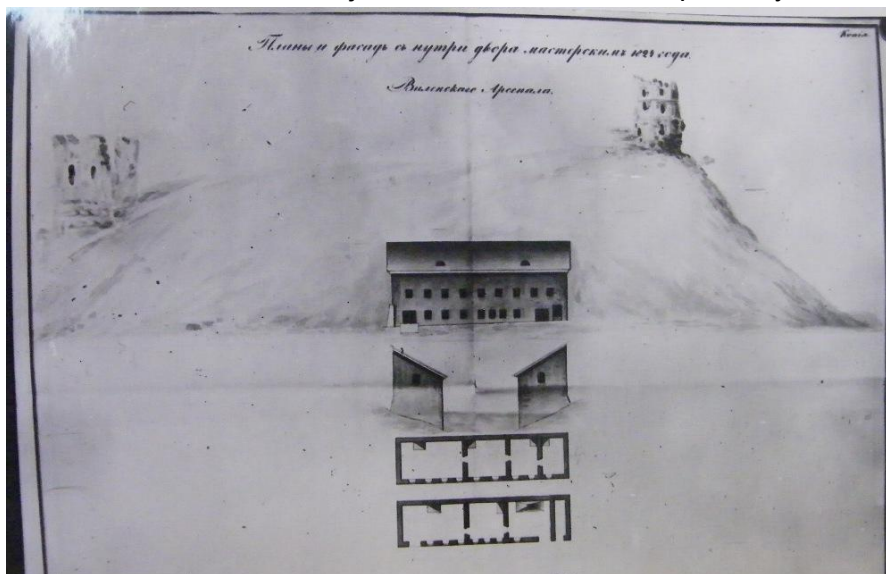

Pilininko namo brėžiniai, 1840 m. Iš GASPARAVIČIENĖ, S. Nacionalinio muziejaus administracinis korpusas, Vilnius, Arsenalo g. 1. Istoriniai tyrimai, PRI, f 5-7168

IKONOGR NR. 71

1879 m. pilininko namas priklausė Vilniaus karinės apygardos inžinerijos valdybai. Tuo metu atsirado vakarinėje sienoje esantis portikas, išskirstomos naujos durų angos fasade.

Duomenų apie XIX a. pab. – XX a. pr. pastato rekonstrukcijas nerasta. Nuo 1958 m. pastate saugomi Istorijos ir etnografijos muziejaus fondai ir kurį laiką buvo muziejaus administracinės patalpos. Iki 2018 m. pastate veikė Lietuvos nacionalinio muziejaus restauravimo centro padalinys.

Pilininko namo brėžiniai, 1824 m. Iš GASPARAVIČIENĖ, S. Nacionalinio muziejaus administracinis korpusas, Vilnius, Arsenalo g. 1. Istoriniai tyrimai, PRI, f 5-7168

IKONOGR NR. 68

Papildymas jau turimiems istoriniams tyrimams „B. R. Vitkauskienė. Pilininko namo Arsenalo g. 1, Vilnius,

Žymuo:

19.027-TP-PP-AR

Lapas

Lapų

Laida

10

13

A

istorinių ir ikonografinių tyrimų duomenų bazė“, parengtiems PRI užsakymu 2018-11-01 (sutrumpinti punktai iš tyrimų bylos, aut. B. R. Vitkauskienė, 2020):

1. Pilininko namas, kurį dabar matome, statytas po 1610 m. Vilniaus gaisro. Gaisrą, kilusį liepos 1 d., kurio metu sudegė didelė dalis miesto, katedra, Valdovų rūmai, galimai, Senojo arsenalo rytinis korpusas (apie tai byloja jo atiko forma), dauguma miesto bažnyčių, aprašė liudininkai. Kadangi karalienė Konstancija su vaikais ir dvariškiais turėjo bėgti iš pilies per vartus į Tiltą g. pusę, net per Nerį persikelti, galima manyti, kad ir kiti pilies pastatai kalno papėdėje buvo apimti liepsnų.
2. Vakarinės atraminės sienos datą iš 1544 m. (kaip buvo skelbiama pastarųjų metų straipsniuose) reikia nukelti į ankstesnį laiką, nes tų metų pavasarį ji jau buvo, o darbai tiesiog buvo tęsiami. Šio fakto dabar plačiau nenagrinėsime, nes tai iš esmės nesusiję su tiriamu Pilininko namu; bet atraminės sienos datavimas mums reikalingas Pilininko namo statybos datų pagrindimui.
3. Jeigu prie dabartinės atraminės sienos, pradėtos statyti prieš 1544 m., ir buvo koks nors pastatas dabartinio Pilininko namo vietoje (visai nebūtinai pastatytas pilininkui), jo faktiškai nebeliko. Archeologai nerado XV ar XVI a. sluoksnių, mūrai taip pat rodo, kad namas pastatytas iš karto, primūrijant jį prie atraminės sienos, o viršuje, pastogėje – jo sienos jau nėra, o tik yra atraminės sienos viršus. Namas pastatytas iš karto su keturiais rūsiais, rūsio sienos mūrytos storesnės specialiai, kad galima būtų gerai atremti skliautus ir viršutines patalpas, o aukštyr sienos plonėja. Tunelinė laiptinė – neiširta, todėl galimai ji atsirado buvusio atraminės sienos kontraforso vietoje.
4. Remdamiesi šiais faktais, Pilininko namo statybos laiką galime aptakiai (kol dar neiširtas ketvirtas rūsys) nustatyti XVI a. pabaiga – XVII a. pradžia. Po 1610 m. gaisro vyko Žemutinės pilies pastatų atstatymo darbai.
5. Pilininkas valdė didžiąją teritoriją, ne tik pačią pilį; jo žinioje buvo ir pilininko jurisdikcijos teismo reikalai. Pagrindiniai pilininko kanceliarijos pareigūnai – tai papilininkis ir raštininkas, abu duodavę priesaiką.
6. Visa pilininko namo kiemo struktūra – uždara, su galerijomis iš abiejų pusių, kurią aptarėme ankstesniame, 2018 m. darbe, tyrinėjant 1738 m. inventorių, rodo, kad naujai pastatytas namas buvo labai gerai įrengtas, o pilininko pareigos gerbiamos ir svarbios. Tai ypatingas kiemas, jis išsiskiria pilyje.
7. Pilininko namas su keturiais atskirais įėjimais į keturis rūsius – unikalus Lietuvos XVI-XVII a. pilių paminklas; pilininkai arba horodničiai būdavę ir kituose LDK miestuose. Nieko nėra žinoma apie jiems pastatytus namus, bet toks pareigūnas turėdavęs kažkur reziduoti, vykdyti pareigas, priimti lankytojus, spręsti konfliktus, bylas, laikyti dokumentus. Pilininko namas savo struktūra primena paprastus gotikinius ir renesansinius miestiečių namus, bet yra savitas, nes čia nėra gatvės priešais fasadą, o yra kiemas; įėjimų į rūsius rekonstrukcija netrukdo kiemo lankytojų judėjimui, priešingai, sukuria įdomų urbanistinį vaizdą ir atveria visą namo fasadą.

7. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI

Planuojami sklypo sutvarkymo sprendiniai:

- **Paviršiaus sulyginimas.** Šiuo metu erdvė prieš Pilininko namą nėra vienodo reljefo, yra aukščių perkritimas ties šaligatviu, esančiu prieš vakarinę pastato sieną. Betoninės trinkelės yra susidėvėję, dangoje yra atsiradusių iškilimų, įdubimų. Šaligatvis demontuojamas. Priešais Pilininko namą formuojama visiškai nauja erdvė atsižvelgiant į atrastus archeologinius radinius. Kiemui priešais Pilininko namą parenkama smulkios skaldelės danga su koriais, kad pagrindas būtų tvirtas ir patogus naudoti žmonėms vežimėliuose. Formuojamas šlaitas kartu formuojant naują vejos plotą. Suformuojamas naujas takelis, vedantis nuo Šv. Onos–Barboros bažnyčios pusės tiesiai link kiemo zonos. Numatoma viena vieta neįgaliojo automobilio parkavimui. Numatomi mažosios architektūros sprendiniai ir apšvietimo įrenginiai, kuriuos vėlesnių darbų metu būtų nesunku permontuoti.
- **Esamų takų ir priėjimo kelių dangos keitimas.** Šiuo metu erdvė prieš Pilininko namą išklota betoninėmis trinkelėmis, kurių būklė prasta. Prieš pastatą yra asfaltuoto šaligatvio dalis, kuri

Žymuo:	Lapas	Lapų	Laida
19.027-TP-PP-AR	11	13	A

demontuojama. Kiemui priešais Pilininko namą parenkama smulkios skaldelės danga su koriais, kad pagrindas būtų tvirtas ir patogus naudoti žmonėms vežimėliuose.

- **Suformuojamas naujas priėjimas.** Link pastato pagrindinio įėjimo lankytojus, ateinančius nuo Arsenalo g. kvies naujai formuojamas takas ties Šv. Onos bažnyčios pamatais.
- **Projektuojamas naujas teritorijos ir joje esančių objektų apšvietimas.**
- **Lietaus nuotekų tinklo projektavimas.** Teritorijoje projektuojami lietaus nuotekų tinklai, kurie pajungiami į miesto lietaus nuotekų tinklą.
- **Projektuojama nauja vandentiekio linija.** Vandentiekį numatoma atvesti nuo miesto vandentiekio linijos.
- **Projektuojama nauja buitinių nuotekų linija.** Nuotekų liniją numatoma prijungti prie miesto centralizuotos buitinių nuotekų tinklo linijos.
- Visi teritorijos sutvarkymo sprendiniai parenkami tokie, kad nesudarytų kliūčių žmonių su negalia judėjimui;
- Numatoma vieta neįgalių automobilio stovėjimui.

Visi žemės tvarkymo darbai turi būti vykdomi su archeologo priežiūra, kuris bus statybvietyje.

Planuojami pastato rekonstravimo darbai:

- **Keičiama stogo konstrukcija.** Projektuojama pakeisti stogo konstrukciją naują, taip, kad palėpėje būtų įmanoma įrengti naudojamas patalpas.
- **Projektuojama nauja metalinių laiptų konstrukcijos evakuacinė laiptinė.** Projektuojama nauja laiptinė, kuri ves į naujai formuojamą rūšį ir mansardą. Laiptinė projektuojama ne tik kaip evakuacinis ryšys, bet kaip pastato dizaino akcentas.
- **Projektuojamas perdangų kirtimas ir stiprinimas.** Kirtimas projektuojamas naujai projektuojamos laiptinės zonoje.
- **Projektuojamas keltuvas žmonėms su negalia.** Projektuojamas keltuvas, kels nuo rūšio iki palėpės ir sustos kiekviename aukšte.
- **Įrengiamos naujos inžinerinės sistemos.** Projektuojama įrengti naujas vėdinimo, šildymo, gesinimo, apsaugos ir ryšių sistemas.
- **Įrengiami sanitariniai mazgai.** Pirmame, antrame ir palėpės aukštuose įrengiami sanitariniai mazgai vyrams ir moterims, moterų san. mazgas pritaikomas žmonėms su negalia.
- **Įrengiama nauja vidaus apdaila.** Įrengiama akmens masės plytelių grindų danga. Atliekama nauja sienų apdaila. Atidengiamos Kultūros paveldo departamento vertingosiomis savybėmis pripažintos medinės perdangų konstrukcijos. Ortakiai ir kiti stambesni, matomi elementai paslėpiami virš pakabinamų lubų, kurios bus segmentiškai formuojamos. Pakabinamų lubų elementai parenkami šiuolaikiški, stilingi, derančių spalvų.
- Numatomas viso pastato interjero atnaujinimas, projektuojama nauja apšvietimo sistema.

Tvarkomieji statybos darbai:

Projekto sprendiniai nepakenks pastato vertingosioms savybėms, jie atitinka kultūros vertybių apsaugos tikslus – saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui.

Pastato tūris, architektūrinė fasadų išraiška po atliktų tvarkybos ir statybos darbų nepraranda savo architektūrinių elementų, stilistikos bruožų, išlieka tokie patys.

Tvarkomieji paveldosaugos darbai plačiau aprašomi tvarkybos darbų projekte.

Numatomas bendrasis plotas o darbų atlikimo: 536,70 kv.m.

Žymuo:	Lapas	Lapų	Laida
19.027-TP-PP-AR	12	13	A

Pritaikymas žmonėms su negalia

Sprendiniai turi atitikti STR 2.03.01:2020 „Statinių prieinamumas“ reikalavimus.

Rekonstruojant pastatą žmonių su negalia judėjimui pritaikomos patalpos visuose aukštuose, įrengiant keltuvą.

Pritaikant pastatą neįgaliųjų naudojimui, prie įėjimo suprojektuojamas pandusas. Dar vienas pandusas suprojektuojamas prie pietinės pastato sienos, patekimui ant paaukštintos zonos priešais pastatą.

Visi įėjimai neturi slenksčių, aukštesnių nei 20mm.

Teritorija pritaikoma, taip, kad neįgalieji galėtų patogiai atvykti prie pastato prieigų, neprojektuojami didesni nuolydžiai nei nurodomi STR 2.03.01:2020 „Statinių prieinamumas“.

Automobilių parkavimas

Pilininko namo (KVR u/o.k. 24707), Arsenalo g.1, Vilniuje, rekonstravimo ir tvarkybos darbų, pastatą pritaikant muziejinei veiklai, projekto laida "A" projektuojamoje aikštelėje numatyti tik laikiną automobilių stovėjimą (vienam autobusui) keleivių išlaipinimui bei numatyti vieną vietą žmonėms su judėjimo negalia. Automobiliai bus statomi artimiausiuose aikštelėse Arsenalo g.3 ir T. Kosciuškos g.1 Vilniuje arba gretimuose gatvėse, kuriuose leidžiama juos statyti.

Žymuo: 19.027-TP-PP-AR	Lapas	Lapų	Laida
	13	13	A

Priedas prie aiškinamojo rašto 19.027-TP-PP-AR

Eil. nr.	Vertingosios savybės pagal KPD išrašą	Įvertinimas ir planuojami statybos darbai
1.	1.1.2. tūris - kompaktinio tūrio, netaisyklingo stačiakampio plano, 2 a. su pastoge ir rūsiu (namo PR siena pritaikyta kalno šlaitui sustiprinti, sujungta su Pilies kalno Š ir V atraminėmis sienomis; -; TRP 7; BR Nr. 34-36; IKONOGN Nr. 68-72; FF Nr. 862-866; 2011, 2019 m.); stogo forma - vienšlaitė, ŠV fasado prieangio - dvišlaitė (-; -; FF Nr. 863, 864, 866, 867; 2011 m.); stogo dangos medžiaga - keraminių čerpių stogo dangos tipas (-; būklė gera; FF Nr. 862; 2011, 2019 m.); kiti stogo elementai - dvišlaičių tūrinių stoglangių tipas ŠV šlaite (žr. priedą Nr. 5; būklė patenkinama; FF Nr. 862, 863; 2019 m.); tinkuoto plytų mūro dūmtraukių tipas (žr. 15.309; būklė bloga, patenkinama; FF Nr. 862-865, 868; 2011, 2019 m.)	Pastato antžeminės dalies tūris nekeičiamas. Rūsiuose, atkuriami keturi atskiri išėjimai į lauką. - Stogo dangos remontas, sena danga, keičiama į naują, identiškų parametrų. <u>Stogo dangos keitimo darbai nurodomi TvDP byloje.</u> - -
2.	1.1.3. aukštų išplanavimas - rūsio - narvelinis, trijų patalpų su atskirais įėjimais iš ŠV pusės, I a. – trijų patalpų, kurių ŠR - 1840 m. suformuota buv. arsenalo dirbtuvių patalpa, II a. - istorinis kapitalinių sienų tinklas, su laiptine PV gale (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; patalpos XIX a. pab.-XX a. II p. sudalintos pertvarinėmis sienomis; BR Nr. 34, 35; FF Nr. 862-866; 2011, 2019 m.); sienų angos - ŠR, ŠV ir PV fasadų langų ir durų stačiakampės angos, išskyrus pagrindinio ŠV fasado I a. angas, kurių zonoje architektūros tyrimų metu aptiktos renesansinio laikotarpio langų ir durų angų formos (architektūros tyrimų išvadose rekomenduojama renesansinio laikotarpio langų ir durų angas atidengti ir restauruoti, žr. 15.309; būklė patenkinama; IKONOGN Nr. 68, 69, 71, 72; FF Nr. 862-864, 866, 867, 870; 2011, 2019 m.); galinių fasadų frontonų švieslangių angos: PV frontono - segmentinės sąramos, ŠR - stačiakampė (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; FF Nr. 863, 864, 866; 2011, 2019 m.)	Kapitalinės sienos nekeičiamos. Projektuojama nauja laiptinė su priešgaisrine pertvara. Naikinamos nevertingos, XX a. vid. Nelaikančios pertvaros. Techninėms, pagalbinėms ir personalo patalpoms formuojamos naujos pertvaros. - -

	vidausr durų stačiakampės angos (išskyrus XX a. II p. iškirstas durų angas, žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė gera; BR Nr. 35; FF Nr. 878; 2011, 2019 m.) rūsio durų ir langų vidiniai angokraščiai (angokraščiai priskirtini renesansiniam laikotarpiui, žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; manoma, kad durų angos rekonstruotos 1840 m., langų angos užmūrytos; FF Nr. 872; 2019 m.) pusapskritė niša rūsio patalpos galinėje sienoje (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; BR Nr. 34; 2019 m.)	- - -
3.	1.1.4. fasadų architektūros tūrinės detalės - ŠV fasado prieangis su trikampių frontonu, aprėmintu plytų mūro profiliuotu karnizu (-; būklė gera; FF Nr. 867; 2011 m.); fasadų apdaila ir puošyba - ŠV fasado plytų mūro profiliuotas karnizas (-; būklė gera; FF Nr. 869; 2011 m.); tinkas (-; būklė patenkinama; FF Nr. 862-866; 2011 m.);	- - -
4.	1.1.5. konstrukcijos - lauko akmenų pamatas su keraminių plytų mūro rūsio sienomis (žr. 15.307; būklė patenkinama; FF Nr. 872-875; 2011, 2019 m.); keraminių plytų mūro sienos su išlikusiais ankstesnių statybos laikotarpių mūrų fragmentais, architektūriniais, konstrukciniais elementais: skliautų pėdų liekanomis I a. ŠR dalies patalpose, gegnių lizdais pastogėje, buv. angų sąramomis, angokraščiais, jų fragmentais (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; 2000 m. į kiemo pusę kryptanti ŠV pastato siena metaliniais ryšiais pritvirtinta prie kalno atraminės sienos, būklė patenkinama; FF Nr. 862-867, 870, 871; 2011, 2019 m.) ŠV kampo tinkuoto plytų mūro kontraforsas (-; būklė patenkinama; FF Nr. 863, 864; 2011, 2019 m.) rūsio patalpų Nr. 1-3 keraminių plytų mūro cilindriniai su liunetėmis skliautai (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; BR Nr. 34; FF Nr. 873-875; 2011, 2019 m.) I a. patalpų Nr. 4, 5 tinkuoto plytų mūro cilindrinis su liunetėmis ir cilindrinis su nerviūromis skliautai (-; būklė	- - - - - -

	patenkinama; BR Nr. 35; FF Nr. 876-878; 2011 m.) II a. medinės sijinės perdangos (sumontuotos 1840 m., perdangos buvo atvirų medinių sijų ir lentų, žr. 15.307, 15.309 ir priedą Nr. 2; šiuo metu iš apačios pakaltos medinėmis lentomis ir nutinkuotos, būklė patenkinama; BR Nr. 35; 2011, 2019 m.) metalinė I a. ŠR dalies patalpų Nr. 6, 7 perdangos tvirtinimo konstrukcija su dvejomis metalinėmis kolonomis (žr. 15.307, 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; BR Nr. 35; 2019 m.) medinės gegninės stogo konstrukcijos tipas (žr. 15.307, 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; FF Nr. 882; 2019 m.) funkcinė įranga - keraminių plytų mūro-pavienių lauko akmenų laiptinės fragmentai ŠR gale (laiptinė aptikta 2018 m. archeologinių tyrimų metu, manoma, kad laiptinė veda į nežinomą rūšio patalpą Pilininko namo ŠR gale, žr. 15.311 ir priedą Nr. 4; -; -; 2019 m.) stalių ir kiti gaminiai - langų medinių konstrukcijų tipas (-; būklė patenkinama; FF Nr. 870; 2011, 2019 m.);	- - Keičiamos stogo medinės konstrukcijos, išsaugant tipą. - -
5.	1.1.6. vidaus dekoras - I-II a. patalpų tinkas - I a. patalpoje Nr. 5 skliautų tinkas su XIX a. pab.-XX a. pr. polichrominiu dekoru, II a. patalpose sienų tinkas su XVII-XVIII a. polichrominio dekoro likučiais (išskyrus I a. ŠR dalies patalpų Nr. 6, 7 ir II a. patalpų lubas, I a. patalpos pirminiame etape nebuvo puoštos polichrominiu dekoru, tai galėjo būti ūkinės paskirties patalpos, balintos kalkėmis, patalpos pradėtos dekoruoti XIX a. pab.-XX a. pr., be to, kukliai ir ne visos, ant sienų vietomis rasti XX a. pilkų atspalvių dažymai su ryškiomis juostelėmis atskirta panelio dalimi, tikėtina, kad II a. patalpose pilnai pašalinus vėlesnius tinko sluoksnius, galima rasti išlikusio polichrominio dekoro fragmentų, žr. 15.312 ir priedą Nr. 3; būklė bloga, patenkinama; BR Nr. 35; FF Nr. 879-881; 2011, 2019 m.)	-

Bendrinti

Arkikatedros bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių komplekso Pilininko namas

★★★★★

Aprašymas

Unikalus objekto kodas
24707

Pilnas pavadinimas
Arkikatedros bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių komplekso Pilininko namas

Adresas
Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Arsenalo g. 1

Įregistravimo registre data
1999-01-15

Statusas
Paminklas

Objekto reikšmingumo lygmuo yra
Nacionalinis

Rūšis
Nekilnojamasis

Vertybė pagal sandarą
Į kompleksą įeinantis

Seni kodai
Kodas registre iki 2005.04.19: G205K7P

Priklauso kompleksui
Arkikatedros bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių kompleksas

Eil.Nr. komplekse
7

Amžius
pastatytas XVI a. vid.-II p. prie Pilies kalno atraminės sienos (XV-XVI a. I p.), po 1655-1661 m. sugriovimų atstatytas, XVIII a. pab.-XIX a. pr. rekonstruotas, permūryjant didžiąją ŠR sienos dalį bei dalį ŠV sienos, perdarant visas langų angas, 1840 m. pritaikant pastatą arsenalo dirbtuvėms, pakeistos visos medinės konstrukcijos – perdangos, stogo konstrukcija, langai, XIX a. II p.-XX a. ne kartą pertvarkytas išplanavimas, pakeisti visi langai ir durys, XX a. pab. stiprinta stogo konstrukcija, pastatas standintas metaliniais ryšiais

Vertingųjų savybių pobūdis
Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Vertingosios savybės

1.1.2. tūris - **kompaktinio tūrio, netaisyklingo stačiakampio plano, 2 a. su pastoge ir rūsiu** (namo PR siena pritaikyta kalno šlaitui sustiprinti, sujungta su Pilies kalno S ir V atraminėmis sienomis; -; TRP 7; BR Nr. 34-36; IKONOG Nr. 68-72; FF Nr. 862-866; 2011, 2019 m.); **stogo forma - vienslaitė, ŠV fasado prieangio - dvišlaitė** (-; -; FF Nr. 863, 864, 866, 867; 2011 m.); **stogo dangos medžiaga - keraminių čerpių stogo dangos tipas** (-; būklė gera; FF Nr. 862; 2011, 2019 m.); **kiti stogo elementai - dvišlaičių tūrinių stoglangių tipas ŠV šlaite** (žr. priedą Nr. 5; būklė patenkinama; FF Nr. 862, 863; 2019 m.); **tinkuoto plytų mūro dūmtraukių tipas** (žr. 15.309; būklė bloga, patenkinama; FF Nr. 862-865, 868; 2011, 2019 m.);

1.1.3. aukštų išplanavimas - **rūsio - narvelinis, trijų patalpų su atskirais įėjimais iš ŠV pusės, I a. - trijų patalpų, kurių ŠR - 1840 m. suformuota buv. arsenalo dirbtuvių patalpa, II a. - istorinis kapitalinių sienų**

tinklas, su laiptine PV gale (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; patalpos XIX a. pab.-XX a. II p. sudalintos pertvarinėmis sienomis; BR Nr. 34, 35; FF Nr. 862-866; 2011, 2019 m.); **sienu angos - ŠR, ŠV ir PV fasadų langų ir durų stačiakampės angos, išskyrus pagrindinio ŠV fasado I a. angas, kurių zonoje architektūros tyrimų metu aptiktos renesansinio laikotarpio langų ir durų angų formos** (architektūros tyrimų išvadose rekomenduojama renesansinio laikotarpio langų ir durų angas atidengti ir restauruoti, žr. 15.309; būklė patenkinama; IKONOGRA Nr. 68, 69, 71, 72; FF Nr. 862-864, 866, 867, 870; 2011, 2019 m.); **galinių fasadų frontonų švieslangių angos: PV frontono - segmentinės sėramos, ŠR - stačiakampė** (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; FF Nr. 863, 864, 866; 2011, 2019 m.); **vidaus durų stačiakampės angos** (išskyrus XX a. II p. iškirstas durų angas, žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė gera; BR Nr. 35; FF Nr. 878; 2011, 2019 m.); **rūsio durų ir langų vidiniai angokraščiai** (angokraščiai priskirtini renesansiniam laikotarpiui, žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; manoma, kad durų angos rekonstruotos 1840 m., langų angos užmūrytos; FF Nr. 872; 2019 m.); **pusapskritė niša rūsio patalpos galinėje sienoje** (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; BR Nr. 34; 2019 m.);

1.1.4. fasadų architektūros tūrinės detalės - **ŠV fasado tinkuoto plytų mūro priegangis su trikampiu frontonu, apremintu profiliuotu karnizu** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 867; 2011, 2019 m.); **fasadų apdaila ir puošyba - ŠV fasado tinkuoto plytų mūro profiliuotas karnizas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 869; 2011, 2019 m.); **tinkas** (pirminiai XVI-XVIII a. fasado dažymo sluoksniai išlikę nedideliais fragmentais užmūrytų nišų angokraščiuose, žr. 15.312; būklė patenkinama; FF Nr. 862-866; 2011, 2019 m.);

1.1.5. konstrukcijos - **lauko akmenų pamatas su keraminių plytų mūro rūsio sienomis** (žr. 15.307; būklė patenkinama; FF Nr. 872-875; 2011, 2019 m.); **keraminių plytų mūro sienos su išlikusiais ankstesnių statybos laikotarpių mūrų fragmentais, architektūriniais, konstrukciniais elementais: skliautų pėdų liekanomis I a. ŠR dalies patalpose, gegnių lizdais pastogėje, buv. angų sėramomis, angokraščiais, jų fragmentais** (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; 2000 m. į kiemo pusę kryptanti ŠV pastato siena metaliniais ryšiais pritvirtinta prie kalno atraminės sienos, būklė patenkinama; FF Nr. 862-867, 870, 871; 2011, 2019 m.); **ŠV kampo tinkuoto plytų mūro kontraforsas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 863, 864; 2011, 2019 m.); **rūsio patalpų Nr. 1-3 keraminių plytų mūro cilindriniai su liunetėmis skliautai** (žr. 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; BR Nr. 34; FF Nr. 873-875; 2011, 2019 m.); **I a. patalpų Nr. 4, 5 tinkuoto plytų mūro cilindrinis su liunetėmis ir cilindrinis su nerviūromis skliautai** (-; būklė patenkinama; BR Nr. 35; FF Nr. 876-878; 2011 m.); **II a. medinės sijinės perdangos** (sumontuotos 1840 m., perdangos buvo atvirų medinių sijų ir lentų, žr. 15.307, 15.309 ir priedą Nr. 2; šiuo metu iš apačios pakaltos medinėmis lentomis ir nutinkuotos, būklė patenkinama; BR Nr. 35; 2011, 2019 m.); **metalinė I a. ŠR dalies patalpų Nr. 6, 7 perdangos tvirtinimo konstrukcija su dvejomis metalinėmis kolonomis** (žr. 15.307, 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; BR Nr. 35; 2019 m.); **medinės gegninės stogo konstrukcijos tipas** (žr. 15.307, 15.309 ir priedą Nr. 2; būklė patenkinama; FF Nr. 882; 2019 m.); **funkcinė įranga - keraminių plytų mūro-pavienių lauko akmenų laiptinės fragmentai ŠR gale** (laiptinė aptikta 2018 m. archeologinių tyrimų metu, manoma, kad laiptinė veda į nežinomą rūsio patalpą Pilininko namo ŠR gale, žr. 15.311 ir priedą Nr. 4; -; -; 2019 m.); **stalių ir kiti gaminiai - langų medinių konstrukcijų tipas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 870; 2011, 2019 m.);

1.1.6. vidaus dekoras - **I-II a. patalpų tinkas - I a. patalpoje Nr. 5 skliautų tinkas su XIX a. pab.-XX a. pr. polichrominiu dekoru, II a. patalpose sienu tinkas su XVII-XVIII a. polichrominio dekoru likučiais** (išskyrus I a. ŠR dalies patalpų Nr. 6, 7 ir II a. patalpų lubas, I a. patalpos pirminiame etape nebuvo puoštos polichrominiu dekoru, tai galėjo būti ūkinės paskirties patalpos, balintos kalkėmis, patalpos pradėtos dekoruoti XIX a. pab.-XX a. pr., be to, kukliai ir ne visos, ant sienų vietomis rasti XX a. pilkų atspalvių dažymai su ryškiomis juostelėmis atskirta panelio dalimi, tikėtina, kad II a. patalpose pilnai pašalinus vėlesnius tinko sluoksnius, galima rasti išlikusio polichrominio dekoru fragmentų, žr. 15.312 ir priedą Nr. 3; būklė bloga, patenkinama; BR Nr. 35; FF Nr. 879-881; 2011, 2019 m.);

Dokumentai

1. KVAD direktoriaus įsakymas; 1999-01-15; Nr. 12 ;
2. Dėl skelbimo kultūros paminklais; 2001-11-20; Nr. 1378 ;
3. Dėl pripažinimo valstybės saugomu; 2005-04-29; Nr. IV-190;
4. Dėl duomenų patikslinimo; 2012-07-10; Nr. KPD-RM-1697;
5. Dėl duomenų patikslinimo; 2019-12-03; Nr. KPD-RM-1697/5;

Nuotraukos

862

863

864

865

866

867

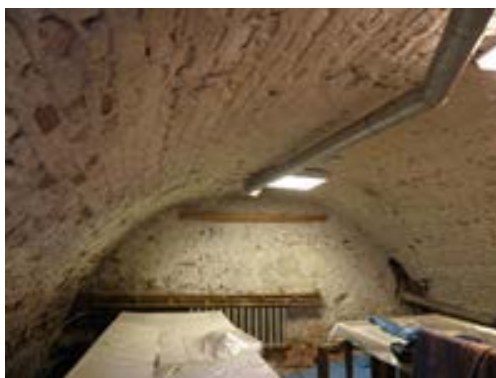

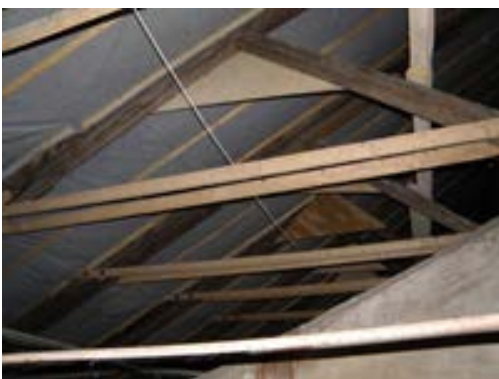
868

869

[870](#)[871](#)[872](#)[873](#)[874](#)[875](#)

[876](#)[877](#)[878](#)[879](#)[880](#)[881](#)[882](#)

Naujas komentaras / nuotrauka